

blandt de Damer, de har været i Forbindelse med. At Forholdene er saaledes, bekræftes af Statistikken, som viser, at naar man deler Produktionen i to næsten lige store Dele, den ene paa 1,4 Mill. kg, den anden paa 1,6 Mill. kg, produceres de 1,6 Mill. kg af 9 større Bedrifter, medens de 1,4 Mill. kg produceres i 724 mindre Bedrifter. Og naturligvis vil den indgaaende og kostbare Kontrol, der føres med disse Virksomheder, selv om man ogsaa nu foreslaar den lettet, have den Virkning at skræmme ældre, enligt stillede Kvinder bort fra at søge over i dette Erhverv; de kan ikke magte Kontrollen, som efter hele deres Livssyn er dem ufatteligt, og det kan da med Sikkerhed forudsiges, at denne Lov vil fremme Stordriften indenfor denne Virksomhedsgren, hvor dog Smaadriften har sin naturlige Berettigelse. Men det er beklageligt, at dette beskedne Erhverv skal lukkes for saadanne beskedne, flittige Kvinder. Der er nemlig saa godt som ingen Erhverv, i hvilke de naturligere kan realisere deres Livsmaal i deres senere Aar, at faa et eget lille Hjem, og det er ikke et Livsmaal, de stiller sig med et Overmaal af Førdingsfuldhed til Livet, det er et Maal, de har stillet sig, fordi de, der har arbejdet deres Liv ved Husarbejde, ikke kan finde nogen Plads i Hjemmene, idet Hjemmene ikke antager saadanne ældre Kvinder.

Bortset herfra rammer Loven ved at beskatte Kakao og Chokolade, et sundt og nyttigt Næringsmiddel, man netop skulde ønske udbredt, navnlig af Hensyn til Børnene, for hvem det er et langt bedre Levnedsmiddel end den Te og Kaffe, om hvilken den højtærede Finansminister har udtalt, at han ikke vil beskatte den som Luksusvare.

Med Hensyn til Restaurationsskatten maa jeg nu som i Fjor beklage, at denne Skat under Luksusflaget rammer ikke blot det allernødvendigste Behov, nemlig at spise sig mæt, men rammer dette Forbrug, naar det foregaar under de beskedneste Former, baade fordi det, der nydes, er beskedent, og fordi Omgivelserne, hvori det nydes, er beskedne. Den højtærede Finansminister mener ganske vist, at der altid er et Luksusmoment forbundet med at spise i Restauration, og den højtærede

Finansminister paakaldte under Debatten i Fjor sit Kendskab fra sine yngre Dage til, hvorledes enligt stillede Mennesker lever i København, men Kendsgerningerne viser, at Forholdene nu er helt anderledes. De Institutioner, der skyder frem til Tilfredsstillelse af Bybefolkningens nødvendige Behov til Mad og Drikke, hvor man kun faar kneben Plads ved lange Borde, med tilfældige Mennesker ved Siden af sig, hvor Luften er beklumret af Madduft og Uddunstning af Mennesker og Klæder, og hvor man hurtigst muligt maa spise sin Mad, søges ikke for Luksus, og de byder et saadant Minimum af Luksus, at man nærmest maa sige, at Luksusen alene bestaar deri, at man har Lov til at sidde; det er ogsaa kun dette, at man kan sidde ned, der adskiller dem fra Kaffevojnene, som er befriet for denne Skat. De Mennesker, der søger disse Institutioner, er naturligvis for saa vidt glade for, at de eksisterer, som de ikke kan undvære dem, men saadanne Restaurationer søges kun af Nødvendighed, ikke for at tilfredsstille et Luksusbehov.

Middagsmad og i det hele taget tilberedt Mad er den store Vanskelighed for enligt stillede, og det er et Spørgsmaal, der er blevet dobbelt vanskeligt i de senere Aar, hvor Boligforholdene er saa vanskelige. De Etablissementer, der under beskedne Former tilfredsstiller de enligt stillede Behov, har da ogsaa i Aarets Løb rettet Henvendelser om Fritagelse for Skatten, men uden Resultat. Institutioner som „Københavns Kommunes Folkekøkkener“ og „Kvindernes Køkken“ har haft Tilbagegang i deres Middagsabonnement siden Skattens Indførelse, og denne Tilbagegang er naturligvis ikke foranlediget ved, at Folk opgiver en Luksus, men ved, at de opgiver at spise Middagsmad. Naar Folkekøkkenerne indbetaler ca. 15 000 Kr. maanedlig og Kvindernes Køkken indbetaler ca. 2 200 Kr. om Maanednen i Statskassen, saa er disse Penge taget fra dem, der maa vogte paa hver Øres Udgift og overhovedet ingen Luksus kender. Og ligesom jeg i mine Bemærkninger om Chokoladeskatten kunde sige, at Loven særlig ramte enligt stillede Kvinders Erhverv, saaledes kan jeg om denne Skat paa Middagsmaden henvise til, at